

Hanna Hovi

Projektina vesiosuuskunta

Vesiosuuskunta Suonin suunnittelu ja rakennus

Tekijä Otsikko Sivumäärä Aika	Hanna Hovi Projektina vesiosuuskunta Vesiosuuskunta Suonin suunnittelu ja rakennus 27 sivua + 2 liitettä 23.3.2011
Tutkinto	Tradenomi
Koulutusohjelma	Liiketalous
Suuntautumisvaihtoehto	Markkinointi ja logistiikka
Ohjaajat	Opinnäytetyöohjaaja Kaija Haapasalo Tekstinohjaaja Tiina Airaksinen
<p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, miten Mäntsälän ja Pornaisten alueella toimiva vesiosuuskunta Suoni on suunnitellut toimintansa ja miten vesiosuuskunnan rakennushanke on käytännössä toteutettu. Tavoitteena oli kerätä tietoa siitä, miten tällainen projekti kannattaa suunnitella ja millaisia asioita tulisi ottaa huomioon projektin läpiviennissä.</p> <p>Tutkimus toteutettiin laadullisella menetelmällä haastatteleamalla osuuskunnan hallituksen sihteerä Jukka Vainiota. Haastattelu toteutettiin puhelinhaastatteluna. Jukka Vainio oli ollut osuuskunnan toiminnassa mukana sen perustamisesta lähtien, joten häneltä sai hyvin asiantuntevaa tietoa osuuskunnan toiminnasta.</p> <p>Viitekehyksenä tässä työssä käsiteltiin projektinhallintaa. Projektisuunnittelu oli tärkeä aihe, sillä tutkimuksessa pyrittiin osaltaan selvittämään, mikä merkitys suunnittelulla oli toteutuksen onnistumiseen. Viitekehyksessä selvitettiin myös lakia niiltä osin, kuin laissa käsitellään jäteveden huoltoa sekä osuuskuntaa yhtiömuotona.</p> <p>Tutkimuksessa saatiin selville, että vesiosuuskunta Suonin rakennushankkeen toteutus on pääosin onnistunut suunnitelmien mukaan. Tärkeimmät huomioon otettavat asiat olivat osuuskunnan jäsenten heikko tiedottaminen sekä rahoituksen riippumattomuus. Kehityskohteita olikin erityisesti viestinnän parantamisessa sekä rahoituksen riittävyyden varmistamisessa.</p>	
Avainsanat	projektinhallinta, projektisuunnittelu, riskienhallinta, vesiosuuskunta, jätevesilaki

Author Title Number of Pages Date	Hanna Hovi Water Cooperative as a project Building and planning water cooperative Suoni 27 pages + 2 appendices 23 March 2011
Degree	Bachelor of Business Administration
Degree Programme	Economics and Business administration
Specialisation option	Marketing and Logistics
Instructors	Kaija Haapasalo, Project Manager Tiina Airaksinen, Principal Lecturer
<p>The purpose of this thesis was to find out how the water cooperative Suoni which has operations in Mäntsälä and Pornainen has planned its actions and how its construction has been accomplished. The goal was to collect information about what is the best way to plan this kind of project and what things should be considered when executing a project.</p> <p>The research was applied by using qualitative method and interviewing the government secretary Jukka Vainio. The interview was made by telephone. Jukka Vainio has been a member of the government since Suoni was founded, so his expertise is good.</p> <p>As a frame of reference in this thesis I used project management. Project planning was an important subject because one of the goals for this study was to find out how project planning effects the projects results. The frame of reference also handles Finnish law in those parts where it legislates sewage maintenance and cooperatives as a company form.</p> <p>In this research it was discovered that the building projects of the water cooperative Suoni mainly worked as planned. The most important things to consider were the lack of information to its members and some weaknesses of planning its financing. The development targets were to improve its information and to make sure that future finance is secured.</p>	
Keywords	project management, project planning, risk controlling, water cooperative, water law

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tutkimusaiheen ajankohtaisuus	1
2	Tutkimusongelma	2
2.1	Tutkimuksen rajaus ja ajankohtaisuus	2
2.2	Tutkimusmenetelmät ja tutkimusaineisto	3
2.2.1	Tutkimuksen reliabiliteetti ja validiliteetti	3
3	OSUUSKUNTA JA SEN TOIMINTA	4
3.1	Osuuskuntalaki	4
3.2	Osuuskunta yhtiömuotona	5
3.3	Osuuskunnan perustaminen	5
3.4	Vesiosuuskunnan mallisäännöt	6
4	JÄTEVESIUUDISTUS	9
4.1	Kotitalouksien velvollisuus	10
5	PROJEKTIN MÄÄRITTELY	11
5.1	Projektin suunnittelu	11
5.2	Projektin vaiheistus	13
5.3	Projektin arviointi	13
5.4	Riskien hallinta	14
5.5	Projektin onnistumisen mittaaminen	15
5.6	Projektityöskentelyn ongelmat	16
6	EMPIIRINEN TUTKIMUS	18
6.1	Vesiosuuskunta Suoni	18
6.2	Budjetti ja aikataulu	19
6.3	Viestintä ja markkinointi	20
6.4	Projektisuunnitelma	21
6.5	Projektin toteutus	22
6.6	Arviointi ja asiakaspalaute	22
6.7	Hallituksen toiminta	23

6.8	Ylläpito	23
7	JOHTOPÄÄTÖKSET	24
7.1	Kehityskohteita vesiosuuskunnassa	25
7.2	Päätäntä	26
	Lähteet	27

1 Johdanto

Johtuen jätevesilain uudistuksesta on haja-asutusalueilla muutaman vuoden sisään ratkaistava, miten jätevedet tullaan jatkossa puhdistamaan tai vaihtoehtoisesti kuljetamaan puhdistuslaitokseen. Monien kuntien haja-asutusalueiden asukkaat ovat päätyneet rakentamaan alueellensa kunnallistekniikan, jolloin kotitalouksien sekä tulo- että jätevedet hoitaa paikallinen vesi-yhtiö.

Kunnallistekniikan rakentamiseksi on haja-asutusalueilla perustettu osuuskuntia, joihin on valittu toimihenkilöt, jotka huolehtivat käytännön asioista. Kunnallistekniikan rakentaminen alusta loppuun on suuri projekti, joka useimmiten kestää vuosia, riippuen rakennettavan alueen laajuudesta. Talouksien tulee olla sitoutuneita projektiin ja ymmärtää, että aikataulut eivät aina pidä mm. sääolosuhteiden vuoksi.

Tämän työn tarkoituksena on tapaustutkimuksen avulla selvittää, mitä asioita tulee ottaa huomioon kunnallistekniikkaa rakennettaessa erityisesti osuuskunnan kannalta. Tutkimuksen tavoitteena on antaa kehityskohteita ja ehdotuksia talouksille ja osuuskunnille, jotka suunnittelevat kunnallistekniikan rakentamista alueelleen. Aihe on erittäin ajankohtainen johtuen hiljattain tulleen jätevesilakiuudistuksesta.

1.1 Tutkimusaiheen ajankohtaisuus

Eduskunnan tekemä jätevesilain uudistus on tullut voimaan 28.12.2008. Se koskee kaikkia kiinteistöjä, jotka eivät ole olleet yhteydessä kunnalliseen vesi- ja viemäriverkostoon. Näiden kiinteistöjen on täytynyt tarkastaa luontoon tuottamansa päästöt, ja mikäli päästörajat ylittyvät, on viemärintä uudistettava. Tämä on toiminut kimmokkeena rakentaa vesi- ja viemäriverkostot monelle haja-asutusalueelle. Näitä verkostoja rakennetaan parhaillaan useille asukkaille kunnan alueella ja näin samalla pienennetään päästöjä, jotka pääsevät kiinteistöistä maaperään. Lakimuutoksen ja luontoa suojelevan vaikutuksen ansiosta tutkimus vesiosuuskunnan toiminnasta on mielestäni erittäin ajankohtainen aihe ja voi tuottaa hyötyä myös tuleville vesiosuuskunnille.

Tutkimuksessa keskitytään Mäntsälän alueella toimivaan vesiosuuskunta Suonen toimintaan ja heidän projektinsa onnistumisen mittaamiseen. Tätä työtä tehdessä vesiosuuskunta Suoni on saanut suurimman osan kunnallistekniikkaan liitettävistä alueista valmiiksi ja loppujen kahden alueen liittämistä aletaan suunnitella vuoden 2011 alussa. Sopiva tutkimuskohde valittiin sen perusteella, että vesiosuuskunta oli tarpeeksi suuri jäsenmäärältään sekä kunnolla organisoitunut. Tutkimuskohteen haluttiin olevan myös mahdollisimman pitkällä rakentamisvaiheessa, jotta oli mahdollista saada tietoa myös jo toteutuneista kustannuksista sekä mahdollisista ongelmista, jotka ilmenivät rakentamisvaiheessa.

Tämä on hyvä aika toteuttaa tutkimus, sillä kun mietitään, miten asiat on tähän mennessä hoidettu, voidaan peilata niitä tulevaan rakennusvaiheeseen ja miettiä, olisiko syytä tehdä joitain asioita toisin. Tässä tutkimuksessa kohde rajataan Vesiosuuskunta Suoniin, joka on Mäntsälän ja Pornaisten kuntien alueella toimiva vesiosuuskunta. Suonin vesiosuuskunta huolehtii Mäntsälän ja Etelä-Pornaisten haja-asutusalueen tulo- ja jätevesistä sekä on rakennuttanut vesi- ja viemäriverkoston alueelle. Tutkimukseen on haastateltu vesiosuuskunta Suonen hallituksen sihteerä Jukka Vainiota.

2 Tutkimusongelma

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää mahdollisia ongelmia, jotka esiintyvät toteutettaessa laajaa rakennushanketta, jossa asiakkaina on yksityisiä kotitalouksia. Tutkimuksella pyritään selvittämään, millaisia vaikutuksia projektin huolellisella suunnittelulla on itse projektin onnistumiseen ja miten tätä mitataan. Tutkimuskysymykset ovat: Millainen projektisuunnitelma hankkeesta tehtiin?, Miten hanke toteutettiin? ja Miten valmista projektia on arvioitu?

2.1 Tutkimuksen rajausta ja ajankohtaisuus

Tässä tutkimuksessa kohde rajataan Vesiosuuskunta Suoniin, joka on Mäntsälän ja Pornaisten kuntien alueella toimiva vesiosuuskunta. Suonin vesiosuuskunta huolehtii

Mäntsälän ja Etelä-Pornaisten haja-asutusalueen tulo- ja jätevesistä sekä on rakennuttanut vesi- ja viemäriverkoston alueelle.

2.2 Tutkimusmenetelmät ja tutkimusaineisto

Tutkimus on kvalitatiivinen eli laadullinen. Laadullinen tutkimusmenetelmä on valittu siksi, että osuuskunnasta halutaan saada tietoa keinoista, joilla se on rakennusprojektia hallinnut. Tutkimus on toteutettu puhelinhaastatteluna, koska näin pystyttiin esittämään jatkokysymyksiä haasteltavalle, mikäli sellaisia tuli. Henkilökohtaista haastattelua ei aikataulujen takia ollut mahdollista toteuttaa.

Kvalitatiivisella tutkimuksella pyritään saamaan tutkimuskohteesta mahdollisimman kokonaisvaltaista tietoa sekä selvittämään asioiden tarkoitusta ja luonnetta. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa onkin yleensä tarkoitus tehdä uusia havaintoja tutkimuskohteesta enemmän kuin näyttää toteen jo tiedossa olevia asioita tutkimuskohteesta. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2002, 152.)

Tähän tutkimukseen sopii kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä, sillä tutkimuksessa pyritään selvittämään vesiosuuskunta Suonin toiminnan toimivuutta ja tehokkuutta enemmän kuin selvittämään itse toimintaa. Tutkimus toteutettiin keskustelemalla hallituksen sihteerin Jukka Vainion kanssa puhelimitse. Puhelinhaastattelu purettiin ja niiden perusteella tehtiin johtopäätöksiä ja annettiin kehitysehdotuksia, joilla Vesiosuuskunta Suonin toimintaa voisi jatkossa kehittää. Haastattelu toteutettiin 6.10.2010 kello 8:30 ja se kesti noin tunnin.

2.2.1 Tutkimuksen reliabiliteetti ja validiliteetti

Tämän tutkimuksen reliabiliteetti, eli luotettavuus on mielestäni kohtalaisen hyvä. Tutkimukseen on haastateltu tutkittavan kohteen hallituksen sihteeria, jolta asioita uudelleen kysyttäessä saataisiin todennäköisesti samanlaiset vastaukset kuin tähän tutkimukseen. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2002, 213.) Toistettavuus saattaisi poiketa, jos uusi tutkimus tehtäisiin paljon myöhemmin kuin tämä, sillä tällöin projekti olisi eri vai-

heessa ja hankkeessa olisi voinut tulla ilmi asioita, joita ei ollut tiedossa tätä tutkimusta tehtäessä.

Tämän tutkimuksen validiliteetti, eli tutkimusmenetelmän kyky mitata sitä, mitä haluttiin mitata, perustuu yhden haasteltavan vastauksiin haastattelukysymyksiin. Haastattelua purkaessani ja johtopäätöksiä tehdessäni olen pyrkinyt tulkitsemaan haastateltavan vastauksia niin kuin hän on ne tarkoittanut, mutta kuitenkin kriittisesti. Tästä huolimatta tuloksissa saattaa esiintyä virheitä johtuen erilaisesta näkökannasta tutkittavaan asiaan. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2002, 213-214.)

3 OSUUSKUNTA JA SEN TOIMINTA

3.1 Osuuskuntalaki

Vesiosuuskuntiin sovelletaan osuuskuntalakia, jonka uudistus on tullut voimaan 28.12.2008. Osuuskuntalain ensimmäisen luvun toisessa pykälässä määritellään osuuskunta seuraavasti: "Osuuskunta on yhteisö, jonka jäsenmäärää eikä osuuspääomaa ole ennalta määrätty. Osuuskunnan tarkoituksena on jäsenten taloudenpidon tai elinkeinon tukemiseksi harjoittaa taloudellista toimintaa siten, että jäsenet käyttävät hyväkseen osuuskunnan tarjoamia palveluita taikka palveluita, jotka osuuskunta järjestää tytäryhteisönsä avulla tai muulla tavalla. Osuuskunnan säännöissä voidaan kuitenkin määrätä, että osuuskunnan tarkoitus on pääasiassa aatteellisen tarkoituksen yhteinen toteuttaminen." (Lakikokoelma 2002.)

Osuuskunta eroaa merkittävästi osakeyhtiöstä siinä mielessä, että kun osakeyhtiön pääasiallinen tehtävä on tuottaa voittoa osakkeenomistajille, on osuuskunnan tehtävänä tuottaa etuja ja hyötyjä jäsenilleen. (Pöyhönen 2005, 31) Osuuskunta järjestön muotona sopii erityisesti sellaiseen toimintaan, jossa omistajakunta saattaa vaihtua ja jonka päätavoite ei ole kerätä jatkuvaa tuottoa. Osuuskunnan tehtävänä on järjestää jäsenilleen palveluita, joita nämä voivat käyttää. Osuuskunnan ei kuitenkaan välttämättä itse tarvitse tuottaa kyseisiä palveluita. (Pöyhönen 2005. 32–33) Vesiosuuskunnissa jäsenet esimerkiksi saavat käyttöönsä osuuskunnan järjestämät vesi- ja viemäriverkos-

tot, mutta osuuskunnan ei tarvitse itse tuottaa vesipalveluita jäsenilleen, vaan tämän tekee yleensä se kunta, jonka alueella vesiosuuskunta toimii.

Osuuskuntalain kolmannessa luvussa määritellään osuuskunnan jäsenmäärää, jäsenyyden alkamista ja sen päättymistä seuraavanlaisesti: osuuskunnassa on oltava vähintään kolme jäsentä, jäseneksi haetaan kirjallisesti ja hallitus päättää jäseneksi hyväksymisestä. Osuuskunnan säännöissä voidaan määrätä, että jäseneksi tulee hyväksyä jokainen, joka täyttää jäsenelle asetetut edellytykset. Laissa määrätään, että hallituksen on pidettävä luetteloa osuuskunnan jäsenistä ja kaikilla jäsenillä sekä velkojilla on oikeus saada nähdä tämä luettelo. Jäsen voidaan erottaa osuuskunnasta, mikäli hän laiminlyö velvoitteensa, käytännössä tämä tarkoittaa maksujen maksamatta jättämistä. (Lakikoelma 2002)

3.2 Osuuskunta yhtiömuotona

Osuuskunnalla tarkoitetaan yhteisöä, jonka jäsenmäärää tai osuuspääomaa ei ole ennalta määrätty. Jäseniä on kuitenkin oltava vähintään kolme. Osuuskunnan tarkoituksena on tuottaa hyötyä sen jäsenille edistämällä näiden taloutta tai elinkeinoa. Osuuskunnan jäsenillä on oikeus hyödyntää osuuskunnan tarjoamia palveluita ja etuja. Osuuskunnan osuusmaksu määritellään osuuskunnan säännöissä. (Mähönen, Villa 2006, 1.)

Osuuskunnalla tulee olla hallitus, joka valitaan osuuskunnan kokouksessa. Hallitus jatkaa toimessaan niin kauan, kunnes osuuskunnan kokouksessa valitaan uusi hallitus. Osuuskunnan säännöissä voidaan kuitenkin määritellä hallituksen toimintakausi myös määräaikaiseksi. Hallituksen tehtävä on edistää osuuskunnan toimintaa ja tehdä sen jäsenien etuja ajavia päätöksiä sekä pyrkiä tuottamaan hyötyä jäsenille. (Mähönen, Villa 2006, 13.)

3.3 Osuuskunnan perustaminen

Osuuskunnan perustamiseen tarvitaan kolme henkilöä, joiden on tultava myös osuuskunnan jäseniksi. Perustettaessa osuuskuntaa on sille luotava perustushetkellä sään-

nöt, jotka liitetään perustamiskirjaan. Perustamiskirjaan on myös laadittava tieto jäsenmaksuista sekä hallituksen jäsenet. (Pöyhönen 2005, 36-8)

Jotta osuuskunta olisi kannattava perustaa, on haja-asutusalueella oltava riittävästi kiinteistöjä, joiden omistajat ovat halukkaita liittämään kiinteistönsä kunnalliseen vesi- ja viemäriverkostoon. Osuuskunnan perustamiseen tarvitaan useimmiten muutama innokas kiinteistön omistaja, joilla on aikaa ja mielenkiintoa paneutua osuuskunnan perustamiseen ja myös jakaa hankkimaansa tietoa muille osakkaille. Osuuskunta hakee kirjallisesti lupaa liittyä kunnan vesi- ja viemäriverkostoon. (Vesiosuuskunnat 2010)

Suomessa toimii Suomen vesiosuuskuntien liitto, jonka tehtävänä on edesauttaa vesiosuuskuntien toimintaa ja pyrkiä saamaan lisärahoitusta osuuskunnille valtiolta ja Euroopan Unionilta. Suomen Vesiosuuskuntien Liitto on valmistellut vesiosuuskunnan mallisäännöt, joista voi ottaa mallia vesiosuuskunnan perustamiselle sekä tarkistaa seikkoja, joita tulee ottaa huomioon osuuskuntaa perustettaessa. (Vesiosuuskunnat 2010) Seuraavassa tullaan käymään läpi avainkohtia mallisäännöistä.

3.4 Vesiosuuskunnan mallisäännöt

Seuraavat tiedot ovat saatu Vesi-, ja Viemärilaitosyhdistyksen 2002 laatimista vesiosuuskunnan mallisäännöistä. Osuuskunnalla on luonnollisesti oltava nimi ja toimipaikka, sen tehtävänä on niin rakentaa kuin hoitaa ja ylläpitää vesi- ja viemäripalveluita sen jäsenille. Osuuskunnan jäseneksi haluavan on tehtävä kirjallinen hakemus osuuskunnan hallitukselle, joka käsittelee hakemuksen. Jäsenyys on voimassa hakemuksen hyväksymisestä alkaen. Liittymisestä tehdään aina kirjallinen sopimus, joka myös velvoittaa liittyjän maksamaan osuuskunnan määrittämiä vesihuoltoa koskevia maksuja.

Jäsenellä on oltava yksi osuus jokaista omistamaansa liittymää kohti, esimerkiksi jos henkilöllä on kolme kiinteistöä saman osuuskunnan alueella ja tämä haluaa liittää kaikki kiinteistönsä vesi- ja viemäriverkostoon, on haettava kaikille kolmelle kiinteistölle omaa osuutta. Osuusmaksu on maksettava kertasuorituksena 30 päivän kuluessa jäseneksi hyväksymisestä. Kustannuksia jäsenenä olemisesta on muitakin, osuusmaksun lisäksi jäsenet on velvoitettu maksamaan myös liittymismaksu, joka sekin maksetaan erikseen jokaista vesi- ja viemäriiliitäntää kohden. Osuuskunta tai osuuskunnan hallitus päättää

liittymismaksun suuruudesta. Osuuskunta voi myös enemmistön päätöksellä periä jäseniltä ylimääräisen maksun, mikäli osuuskunnalla ilmenee tarvetta lisärahoitukselle esimerkiksi laitteiden ja koneiden hankinnasta johtuen. Lisämaksu voidaan joko periä maksuna, jota ei palauteta jäsenille tai lainana, jolloin maksu palautetaan tietyn ajan kuluessa jäsenelle. Jäsenet eivät ole koskaan henkilökohtaisessa vastuussa osuuskunnan lainoista tai veloita.

Osuuskunnassa sekä osuuskunnalla että sen jäsenillä on omat vastuunsa, osuuskunnan vastuulla on huolehtia vesi- ja viemäriverkoston rakentamisesta hallituksen määräämään liittymäkohtaan saakka. Jäsenen vastuulla on tehdä sopimus osuuskuntaan liittymisestä, huolehtia maksuista, jotka on hyväksynyt allekirjoitettuaan sopimuksen osuuskuntaan liittymisestä, antaa maataan käytettäväksi osuuskunnalle rakentamista varten veloituksetta sekä antaa hallituksen määräämän henkilön tarkistaa vesi- ja viemäriverkostoon liitetyt johdot.

Osuuskunnan tulee pitää kokous vuosittain, ylimääräisiä kokouksia voidaan kutsua koolle, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi. Kokouksessa jokaisella jäsenellä on yksi ääni ja päätöksenteossa enemmistö äänet voittavat. Osuuskunnan kokouksissa valitaan myös osuuskunnalle puheenjohtaja, äänestyksessä käytetään yleistä vaalitapaa, eli eniten ääniä saanut henkilö valitaan, mikäli äänet jakautuvat tasan, puheenjohtaja valitaan arvalla, muussa päätöksenteossa kuin vaaleissa äänten jakautuessa tasan puheenjohtajan kanta on voittava puoli. Puheenjohtajan tehtävänä on varmistaa, että kokouksista pidetään asiallista pöytäkirjaa. Jäsenet voivat kuitenkin päättää osuuskunnalle kuuluvista asioista myös ilman varsinaista kokousta, tällöin kaikkien jäsenten tulee olla paikalla päätöksenteossa sekä jäsenten on oltava päätettävästä asiasta yksimielisiä. Päätöksestä on tehtävä kirjallinen asiapaperi ja siinä on käytävä ilmi päätöksen tekijät sekä vähintään kahden jäsenen on se allekirjoitettava.

Hallitus kutsuu osuuskunnan kokouksen koolle aikaisintaan kahta kuukautta ja viimeistään viikkoa ennen kokousta. Vesiosuuskunnan varsinaisessa kokouksessa on käsiteltävä ainakin seuraavat asiat; valitaan kokoukselle puheenjohtaja, sihteeri sekä kaksi pöytäkirjantarkistajaa ja ääntenlaskijaa. Todetaan kokouskutsu lailliseksi, esitellään tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus edellisestä tilikaudesta, vahvistetaan tuloslaskelma ja tase sekä päätetään niistä toimista, joita mahdollinen yli- tai alijäämä antaa myöden

tekemään, päätetään hallituksen jäsenten ja puheenjohtajan palkkiosta, valitaan hallitukseen tarvittavat jäsenet sekä tilintarkastaja ja varatilintarkastaja, päätetään, missä lehdessä ilmoitetaan seuraava kokouskutsu ja käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Vesiosuuskunnan hallitukseen kuuluu haluttu määrä ihmisiä, jotka kaikki valitaan toimeensa kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Hallituksen jäsenen on oltava osuuskunnan jäsen tai vaihtoehtoisesti osuuskunnan jäsenen puoliso. Kuitenkaan jäsen, joka ei säännöllisesti käytä osuuskunnan palveluita, ei voi kuulua hallitukseen. Hallitus valitsee sen jäsenistä puheenjohtajan hallitukselle aina vuodeksi kerrallaan. Hallituksen toimitusjohtajan sen sijaan ei tarvitse olla osuuskunnan jäsen. Hallitus voi tehdä päätöksiä, kun päätöstä on tekemässä vähintään puolet sen jäsenistä. Osuuskunnan hallitus tekee muun muassa seuraavia asioita; päättää niistä maksuista, joita peritään osuuskunnan tarjoamista palveluista sekä tarjottujen palveluiden sopimusten ehdoista, tarkastaa säännöllisin väliajoin osuuskunnan varojen tilaa sekä niiden hoitoa, päättää osuuskunnan kokouksen koolle kutsumisesta sekä kokouksessa käsiteltävistä asioista sekä tekee muita hallitukselle kuuluvia päätöksiä koskien osuuskuntaa.

Osuuskunnan hallitus voi nimittää osuuskunnalle toimitusjohtajan niin halutessaan, kuten yllä jo mainittiin, toimitusjohtajan ei välttämättä tarvitse olla osuuskunnan jäsen. Hallitus tekee toimitusjohtajan kanssa kirjallisen sopimuksen puheenjohtajan toimeen liittyvistä asioista, hallitus voi myös halutessaan erottaa toimitusjohtajan. Toimitusjohtajalla on myös nimenkirjoitusoikeus, nimen kirjoittamiseen tarvitaan aina toimitusjohtaja sekä kaksi hallituksen jäsentä. Hallitus voi antaa prokuran myös jollekin osuuskunnan palveluksessa olevalle henkilölle siten, että tämä voi yhdessä toimitusjohtajan kanssa kirjoittavat toiminimen.

Osuuskunnan tilikausi on yhden kalenterivuoden mittainen ja tilikauden ollessa lopuiltaan on laadittava osuuskunnan tilinpäätös.

Osuuskunnan jäsenyyden voi siirtää, näin tapahtuu lähes aina esimerkiksi kun vesi- ja viemäriverkostoon liitetty kiinteistö myydään. Henkilölle, jolle jäsenyys on siirretty, hyväksiluetaan siirtäjän maksamat liittymismaksut, sekä muut maksut, joita tämä on suorittanut. Siirron saajalla on myös kaikki ne vastuut, jotka edelliselläkin jäsenellä on ollut

osuuskunnassa. Osuuskunnan jäsenen kuollessa on kiinteistön perijällä oikeus saada osuuskunnan jäsenyys itselleen, jos tämä vuoden kuluessa jäsenen kuolemasta hakee jäsenyyttä. Perijällä on oikeus myös saada hyväksiluettua kuolleen jäsenen suorittamat maksut osuuskunnalle.

Osuuskunnan hallitus voi myös erottaa osuuskunnan jäsenen tietyistä syistä. Perusteita erottamiselle ovat muun muassa maksamatta jätetyt maksut sekä se, jos jäsen ei käytä osuuskunnan palveluita, jos jäsen aiheuttaa toiminnallaan osuuskunnalle vahinkoa, jos jäsen rikkoo sopimuksessa määrättyjä määräyksiä tai jos jäsen joutuu konkurssiin tai holhouksen alaiseksi.

Osuuskunnan tehdessä ylijäämää voidaan ylijäämä jakaa osuuskunnan jäsenille joko kertasummana tai määrätyn suuruisina osina. Ylijäämää ei ole pakko jakaa vaan se voidaan käyttää muihin menoihin, mitä osuuskunnalla mahdollisesti tulee seuraavilla tilikausilla olemaan.

Osuuskunta voidaan purkaa, jos hallituksen jäsenistä kaksi kolmasosaa niin päättää. Osuuskunnan purkautuessa hallitus päättää, miten mahdolliset jäljelle jääneet varat käytetään, jos varoja ei kuitenkaan jaeta jäsenten kesken, on ne käytettävä vesihuoltotoimintaa edistäviin tai muuten yleishyödyllisiin tarkoituksiin. (Vesiosuuskunnan mallisäännöt, 2002.)

4 JÄTEVESIUUDISTUS

Jätevesiuudistus on säädetty 3. helmikuuta 2004. Käytännössä talousjätevedellä tarkoitetaan kiinteistöiden vesikäymälöiden, keittiöiden, pesutilojen tai muiden vastaavien jätevettä. Näitä jätevesiä varten on säädetty laki, jotta vesistöt ja maaperä pysyisivät mahdollisimman puhtaina kyseisistä aineista. Jätevesien käsittelyjärjestelmällä taas tarkoitetaan laitetta tai verkostoa, jolla on tarkoitus joko puhdistaa jätevettä tai kuljettaa sitä erilliseen jätevedenpuhdistamoon. (Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla 1 ja 3§.)

Suomen 5,3 miljoonasta (väestörekisterikeskus) asukkaasta noin miljoona asuu alueella, jolla ei ole kunnan hoitamaa jätevesijärjestelmää. Tästä syystä uusi jätevesilaki on tehty, jotta saataisiin kotitalouksien luontoon päästämää jätettä pienennettyä olennaisesti. Mikäli kotitaloudella ei olisi minkäänlaista jätevesihuoltoa kiinteistölleen, ovat vaatimukset seuraavat: orgaanisen jätteen (ulosteen) pääsyä luontoon rajoitettava 90 % entisestä, kokonaisfosforin pääsyä (uloste, virtsa, pesuaineet) 85 % ja kokonaistypen päästöjä (virtsa) 40 %. Suurimalla osalla kiinteistöistä on kuitenkin käytössä jonkinlainen vesihuolto, joten päästöraajat eivät sellaisenaan koske niitä. (Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla 4§.)

4.1 Kotitalouksien velvollisuus

Jokaisen kiinteistön on pystyttävä tarvittaessa esittämään selvitys oman kiinteistönsä jätevesien kuormittavuudesta ympäristölle, mikäli viranomainen haluaa selvityksen nähdä. Mikäli selvityksessä käy ilmi, että ympäristöön pääsevän typen määrä on yli sallitun arvon, on kiinteistön omistajan laadittava suunnitelma, jolla kiinteistölle rakennetaan toimiva jäteveden huolto. (Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla 12§.)

Asetuksen voimaantulosta on kiinteistöillä ollut kaksi vuotta aikaa laatia selvitys maaperään pääsevästä tpestä sekä toimenpidesuunnitelma. Selvityksen ja toimenpidesuunnitelman on siis tullut olla kiinteistöllä valmiina tammikuussa 2006. Mikäli kiinteistöllä ei ole käytössä vesikäymälää, on aikaa selvityksen sekä toimenpidesuunnitelman laatimiseen ollut neljä vuotta. Tällöinkin asiakirjojen on tullut olla esitettynä viimeistään tammikuussa 2008. Rakennussuunnitelmien toteuttamiseen kiinteistöillä on aikaa asetuksen voimaantulosta kymmenen vuotta. Näin ollen kaikkien toimenpiteitä vaativien kiinteistöjen jätevesihuollot pitäisi olla ajantasaistettu vuoteen 2014 alkuun mennessä. Mikäli korjaustyöt kuitenkin aiheuttavat kiinteistönomistajalle kohtuuttomia kustannuksia tai typen pääsy ympäristöön on vähäistä, voidaan määräaika pidentää, ei kuitenkaan yli neljäntoista vuoden. (Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla 12§.)

5 PROJEKTIN MÄÄRITTELY

Projekti on määräaikainen hanke, jonka toteuttaa joukko ihmisiä ja jolle on määritelty aikataulu ja budjetti. Projektilla tulee olla päämäärä, jota tavoitellaan, ja kun tämä päämäärä on saavutettu, projekti päättyy. Näin ollen projekti ei ole jatkuvaa tekemistä vaan sille on määritelty selkeä alku ja loppu. Projektit voivat olla erikokoisia ja varsinkin suuret projektit kannattaa vaiheistaa, eli osittaa koko projekti pieniin osiin ja työstää projektin osia suunnitellussa järjestyksessä. (Ruuska 2007.)

Projekteja on monenlaisia ja eri tarkoituksiin perustettuja, mutta kaikkia projekteja yhdistävät seuraavat seikat: projektilla on oltava selkeä tavoite ja se pyritään saavuttamalla tekemällä työtä, projektia johdetaan suunnitelmallisesti ja projektin tekemiseen on laadittu suunnitelma, projektin parissa työskentelee joukko ihmisiä, joille on määritelty heidän tehtävänsä projektin loppuun saattamiseksi. Projektilla on alkamis- ja päättymispäivä sekä taloudelliset ehdot ja projektista saatavia tuloksia ja sen edistymistä seurataan säännöllisesti. (Kettunen 2009, 15.)

5.1 Projektin suunnittelu

Projektisuunnitelma on yksi tärkeimmistä työvaiheista projektissa. Projektisuunnitelma tehdään kirjallisena ja siinä on määritelty projektin aikataulu, budjetti, työvaiheet ja tavoitteet. Suunnitelman tarkoitus on kartoittaa eri toteutustapoja projektille ja etsiä parasta toteussuunnitelmaa. Suunnitelmaa tehdessä kartoitetaan myös mahdollisia ongelmia projektissa ja kehitetään ratkaisuja näihin ongelmiin. Valmiin suunnitelman tulisi olla realistinen kuvaus projektin kulusta ja siinä selvitetään myös valtuudet, joita projektin vetäjillä on. (Pelin 2004, 83)

Ennen varsinaisen suunnitelman tekoa olisi hyvä tehdä esisuunnittelu, jonka pohjalta aletaan valmistella varsinaista suunnitelmaa, joka on yksityiskohtaisempi. Tällöin voidaan vielä harkita, onko alkamassa olevalle projektille varsinaista tarvetta ja onko olemassa edellytyksiä sen toteuttamiselle. Tämä harkinta on tärkeä tehdä tarpeeksi ajoissa, kun projektissa mukana olevat henkilöt eivät ole vielä liian sitoutuneita tulevaan hankkeeseen. Esisuunnittelussa tulisi huomioida ainakin seuraavat asiat: mistä projek-

tille saadaan rahoitus, jos käytetään ulkopuolisia urakoitsijoita, miten vastuut jaetaan sekä selvitetään, millaisia hyötyjä hankkeen toteutumisesta tulee olemaan. (Silfverberg 2007, 39)

Esisuunnitelman laatimisen jälkeen voidaan ryhtyä tekemään varsinaista projektisuunnitelmaan, jos esisuunnitelman teon jälkeen projektin todetaan vielä olevan toteutuskelpoinen. Suunnitelmaan liitetään tarkempia tietoja projektin vaiheista ja lopullista suunnitelmaa käytetään projektin onnistumisen arvioinnin työkaluna. Projektisuunnitelman tekijän olisi hyvä tarkistuttaa tehty suunnitelma vielä ulkopuolisella taholla, joka voi antaa palautetta suunnitelmasta. (Pöyhönen 2007, 40–41)

Valmiin projektisuunnitelman perusteella tulee laatia projektille rahoitushakemus. Tällä hakemuksella ollaan yhteydessä projektin rahoittajatahoihin. Tässä hakemuksessa käyvät ilmi ne asiat, jotka ovat rahoittajataholla tärkeitä tietää projektin kulusta ja aikatauluista. Rahoittajien kanssa laaditaan rahoitussopimukset, joista käy ilmi, mitä, milloin ja miten paljon rahoitusta tullaan antamaan. (Pöyhönen 2007, 41)

Seuraavassa kaaviossa esitetään, missä järjestyksessä projektin suunnittelu tulisi laatia:

1. Suunnitteluryhmän perustaminen
2. Alustavat taustaselvitykset
3. Hankkeen perusrajausten määrittely
4. Lisäselvitykset ja suunnitelman luonnostelu
5. Suunnitelman toteutettavuuden arviointi
6. Suunnitelman viimeistely
7. Rahoituskäsittely
8. Hankkeen käynnistäminen

(Pöyhönen 2007, 45)

Kaavio 1. Projektin suunnittelujärjestys

5.2 Projektin vaiheistus

Suuremmat projektit kannattaa jo suunnitelmaa tehtäessä vaiheistaa. Vaiheistus tarkoittaa sitä että, projektin eri työvaiheet jaetaan osioihin ja mietitään, millä aikataululla mikäkin vaihe kannattaa tehdä ja mitkä vaiheet vaikuttavat toisiinsa. Projektin vaiheistus helpottaa budjetin ja aikataulun määrittämistä projektille sekä jakaa projektin vastualueita. (Pelin 2004, 98)

Pidemmissä projekteissa vaiheistus kannattaa tehdä myös sen takia, että rahoitus on usein määritelty vain muutamaksi vuodeksi kerrallaan. Kun projekti kestää useita vuosia, on projekti hyvä vaiheistaa myös sen mukaan, miten ja milloin lisärahoitusta on saatavilla. (Silfverberg 2007, 72). Pitkäkestoisissa projekteissa voi projektin loppuvaiheen toiminnan määrittäminen olla myös haastavaa, sillä asioita on vaikea ennustaa vuosien päähän. Tällöin on hyvä tehdä vaiheistus, jossa on selvää, mitä tehdään projektin alussa, ja tehdään projektin loppuvaiheesta vasta karkea malli. (Silfverberg 2007, 72)

5.3 Projektin arviointi

Projektia kannattaa arvioida koko sen läpiviemisen ajan. Arviointi aloitetaan jo suunnitteluvaiheessa, jolloin arvioidaan optimaalisinta toteutustapaa ja jatketaan projektiosituksessa, jolloin mietitään paras aikataulutus projektin eri toteutusvaiheille.

Työmääräarvio on yksi tärkeimmistä arvioitavista asioista projektissa, työmääräarviointiin nojaa niin projektin aikataulun kuin budjetin pitävyys. Työmäärän arviointiin on olemassa useita menetelmiä, mutta yhtä oikeaa tai parasta menetelmää ei ole olemassa. Menetelmän valinta riippuu projektin luoneesta. Arviointia pitää tehdä myös projektin kuluessa, ei ainoastaan suunnitteluvaiheessa. Arviointiin vaikuttaa projektissa kesken olevat työvaiheet sekä vielä aloittamattomat työt. (Pelin 2004, 85)

Projekteissa arvioidaan myös kustannuksia. Kustannusarviointi on välttämätöntä budjetissa pysymiselle. Projektin suunnittelun alkuvaiheessa laaditaan alustava kustannusarvio, joka tarkentuu suunnitelmien edetessä ja tarjouksia pyydettyäessä. Lopullisia kustannuksia ei kuitenkaan voi tietää ennen projektin päättämistä. Alustavan kustannusarvoin tehtävä on määrittää projektin kannattavuutta ja rahoitustarpeita. Alustava kus-

tannusarvio on melko suurpiirteinen laskelma projektin kuluista ja voi vaihdella paljonkin lopullisista toteutuneista kustannuksista. Kustannuslaskelma tarkentuu suunnittelu- vaiheessa, kun on saatu urakoitsijoilta tarjouksia ja tiedetään, mitä laitteita tullaan hankkimaan. Tämän kustannusarvoin perusteella tehdään päätös, kannattaako projekti toteuttaa. Lopullinen arvio kustannuksista saadaan, kun kaikki laitehankinnat on tehty ja urakoitsijat valittu. Tässä vaiheessa projekti on yleensä jo melko pitkällä toteutus- vaiheessa. Tämän vaiheen kustannusarvoin tulisi olla jo hyvin lähellä lopullisia projektin kustannuksia. (Pelin 2004, 162)

5.4 Riskien hallinta

Riskin hallinta on tehokkainta, kun riskit arvioidaan etukäteen ja tehdään suunnitelma mahdollisten ongelmien varalle. Riskianalyysi kannattakin tehdä jo osaksi projektisuunnitelmaa. (Kettunen 2009, 75) Riskien ennakointi onnistuu parhaiten, kun katsoo jo toteutuneita vastaavanlaisia projekteja. Niissä ilmenneet ongelmat ovat potentiaalisia riskejä edessä olevalle projektille. (Pelin 2004, 199)

Riskit voidaan jakaa erilaisiin tyyppeihin, joita ovat seuraavat: tekniset riskit, aikataululliset riskit, taloudelliset riskit, organisaatioon liittyvät riskit, ulkopuolisiin toimijoihin liittyvät riskit, asiakkaaseen liittyvät riskit, ympäristöriskit, sopimukseen liittyvät riskit ja tuotevastuuriskit (tuotevastuuriskit liittyvät lähinnä tuotanto- ja kehitysprojekteihin). (Pelin 2004, 201)

Riskien arvioinnissa voidaan käyttää apuna tarkistusluetteloita, jotka pohjautuvat aikaisempiin projekteihin ja projektin henkilökunnalla olevaan kokemukseen. Tähän luetteloon voidaan sisällyttää myös toimenpidesuunnitelma riskin torjumiseksi. (Pelin 2004, 201)

Riskit kannattaa luokitella sen mukaan, mitkä ovat todennäköisimpiä ja mitkä toteutessaan vaativat suuria toimenpiteitä. Todennäköisyyden ja toimenpiteen vaativuuden riippuvuus kertoo sen, mitä toimenpiteitä kannattaa riskintorjunnalle tehdä. Mikäli riskin toteutumisen todennäköisyys on suuri ja sen aiheuttamat kustannukset suuret, on järkevää ennaltaehkäistä riski projektin suunnitteluvaiheessa niin hyvin kuin mahdollista. Mikäli riskin toteutumisaste taasen on alhainen ja sen vaikutus on euromääräisesti

pieni, riittää pelkkä riskin tiedostaminen ja tilanteen seuraaminen projektin edetessä. (Pelin 2004, 202)

Riskien torjuntaan on käytettävissä erilaisia keinoja. Torjuntakeinoja ovat seuraavat: riskin poisto valitulla toimenpiteellä, syys-seurausanalyysillä arvioidaan riskien syitä ja poistetaan niistä mahdollisimman moni, riskin siirto, projektisuunnitelman muuttaminen riskialttiin kohdan suhteen, riskin hyväksyminen ja riskin varalle tehtävät toimenpiteet. Riskin siirrolla tarkoitetaan esimerkiksi sopimuksilla ja vakuutuksissa riskistä aiheutuneiden kulujen siirtoa toiselle osapuolelle. (Pelin 2004, 204)

5.5 Projektin onnistumisen mittaaminen

Projektilla on yleensä useita erilaisia tavoitteita, niitä voivat olla esimerkiksi sisällölliset ja laadulliset tavoitteet, toteutukselliset tavoitteet, taloudelliset tavoitteet ja ajalliset tavoitteet. Projektin eri osapuolet arvottavat näitä tavoitteita eri tavalla. Esimerkiksi projektin tilaajalle tärkein tavoite on yleensä aikataulun ja kustannusten pitävyys, kun taas loppukäyttäjä kiinnostaa enemmän projektityöstä syntynyt tuote ja sen toimivuus. (Ruuska 2005, 245)

Projektia arvioidaan vertaamalla toteutunutta työtä projektisuunnitelmaan. Verrataan aikatauluja, kustannuksia ja muita tavoitteita, joita projektille oli asetettu. Mikäli odotukset eivät täyttyneet ovat syynä olleet joko huonosti laadittu projektisuunnitelma tai tuotantoprosessissa ilmenneet puutteet ja ongelmat. On erittäin tärkeää, että projektisuunnitelma tehdään huolellisesti, jotta vältetään epärealistisilta odotuksilta aikataulun, budjetin ja lopputuotteet suhteen. Projektin toteutusvaiheessa taasen on tärkeää, että mukana olevat henkilöt ovat ammattitaitoisia ja sitoutuneita projektiin. (Ruuska 2005, 245)

Projektin onnistumisen mittaukseen vaikuttaa usein se, kuka projektia arvioi. Projektin hallinnossa työskentelevät usein kiinnittävät enemmän huomiota laadullisen työn lopputulokseen, eivätkä niinkään aikataulujen pitävyyteen tai kustannustehokkuuteen. Projektin tilaaja taasen mittaa onnistumista usein projektisuunnitelman pitävyyden mukaan. Projektin onnistumista mitatessa onkin hyvä muistaa, että yhtä ehdotonta totuutta harvoin on. Aikataulujen ja budjetin pitävyyttä on yleensä helppo mitata, sillä ne on

määritelty jo suunnitteluvaiheessa, laatu ja sisältö ovat usein mielipidekysymyksiä ja niiden arviointiin vaikuttaa se, kuka arvioi. (Ruuska 2005. 247)

Projektin arviointiin liittyvät kohdat kannattaakin sopia etukäteen. Kaikilla projektiin osallistuvilla tulisi olla samanlainen näkemys siitä, mitkä projektin osa-alueet arvotetaan mitenkään. Näin voidaan parhaiten vaikuttaa lopputulokseen. Kun kaikilla projektin jäsenillä on yhteinen näkemys sisällöllisestä laadusta, voidaan aikataulut ja budjetti sopia. (Ruuska 2005, 248)

5.6 Projektityöskentelyn ongelmat

Projektityöskentelyssä esiintyessä ongelmia on usein syynä puutteellinen suunnittelu ja organisointi eikä niinkään projektissa työskentelevien henkilöiden epäpätevyys. Suunnittelun ja organisoinnin puutteet saattavat kuitenkin näkyä itse teknisessä työskentelyssä, tästä syystä on tärkeää pyrkiä ennaltaehkäisemään tulevia ongelmia kartoittamalla mahdollisia riskitekijöitä. (Ruuska 2005, 38)

Projektityöskentely voi osoittautua ongelmalliseksi esimerkiksi silloin, kun projekti on päätetty aloittaa ilman kunnollista esivalmistelua. Esivalmistelun tarkoituksena on selvittää ennen kaikkea se, onko suunnitteilla oleva projekti tarpeellinen toteuttaa vai voiko siinä saatavat hyödyt sulauttaa esimerkiksi jo olemassa olevaan hankkeeseen. Mikäli projekti toteutetaan ilman, että siitä saatavat hyödyt kattavat siitä aiheutuneet investoinnit, on projekti lähes varmasti epäonnistunut. (Ruuska 2005, 38)

Yksi projektityöskentelyn epäonnistumiseen johtavista syistä on rajauksen epäselvyys. Jos raja on tehty puutteellisesti, syntyy helposti tilanteita, joissa henkilöt tekevät asioita, jotka eivät kuulu projektiin tai jättävät tekemättä asioita, jotka olisivat tärkeitä projektin onnistumisen kannalta. Puutteet rajauksessa aiheuttavat usein sen, että projektin edetessä tulee muun muassa loppukäyttäjiltä muutosehdotuksia projektiin. Nämä muutosehdotukset toteutuessaan taas venyttävät alkuperäistä aikataulua ja aiheuttavat lisäkustannuksia. (Ruuska 2005, 39)

Kun projektia toteutetaan perusorganisaatiossa, on usein haasteellista saada työvoimaa käytettäväksi projektiin täysipäiväisesti. Usein mukana olevat henkilöt tekevät työtä

projektin hyväksi muiden töidensä ohella. Tällöin saattaa tulla virhearviointeja työajan riittävyyden suhteen ja projektin saaminen valmiiksi aikataulussa on haasteellista. Tämä saattaa johtaa myös tilanteeseen, jossa projektiorganisaatio kasvaa suhteettoman suureksi, kun aikatauluja pyritään kuromaan kiinni lisäämällä projektissa mukana olevien henkilöiden määrää. Tämä taas johtaa ongelmiin tiedonkulussa, kun samaa asiaa on hoitamassa useita henkilöitä. (Ruuska 2005, 41)

Yrityksissä, joissa projektityöskentely on uusi työtapana, saattaa käydä niin, että projekteihin jäädään kiinni, eli kaikki yrityksessä tehtävät asiat pyritään jatkossa hoitamaan projekteilla. Projekti voi kuitenkin onnistua vain, jos hanke sopii projektiksi. (Ruuska 2005, 42)

Projektityöskentelyä voivat haitata myös henkilöiden väliset ristiriidat. Onkin erittäin tärkeää, että projektipäälliköllä on hyvät sosiaaliset taidot ja kyky ansaita muiden projektissa työskentelevien henkilöiden luottamus. Projektiryhmää valittaessa tulee ottaa huomioon henkilöiden väliset suhteet ja välttää sellaisten henkilöiden kiinnittämistä samaan projektiin, jotka eivät tunnetusti tule toimeen keskenään. Projektityöskentely on usein tiivistä yhteistyötä sidottuna tiukkoihin aikatauluihin, jolloin on erittäin tärkeää, että henkilöt ovat sopivia projektihenkinen työskentelyyn. (Ruuska 2005, 43)

Projektin tavoitteen tulee sopia projektille asetettuun aikatauluun ja budjettiin. Aikataulusta jääminen usein johtuu siitä, että voimavaroja ei alun perin ole varattu tarpeeksi. Tämä aiheuttaa samankaltaisia ongelmia kuin projektityöntekijöiden osapäiväisyys tai yliorganisointi, eli kiinnitetään lisää ihmisiä hoitamaan projektia, mikä taas aiheuttaa kommunikaatio-ongelmia ja aikataulujen edelleen venymistä. (Ruuska 2005, 44)

Projektisuunnitelmassa olevat puutteet aiheuttavat kuitenkin yleensä eniten ongelmia, suunnitelman yksi olennaisista osista on aikatalutus. Aikatauluun kannattaa kiinnittää huomiota, jos siinä esiintyy turhan pitkiä aikajänteitä tehtävien välillä, jos aikataulusta puuttuu kokonaisia tehtäviä, jos ei ole jätetty lainkaan varmuusmarginaaleja, aikatauluun tulleet muutokset ei päivitetä suunnitelmaan tai jos aikataula on vaikea lukea ja ymmärtää. Aikatauluun liittyvät ongelmat olisi tärkeä havaita mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jotta lisävahingoilta välttyttäisiin. (Ruuska 2005, 47)

6 EMPIIRINEN TUTKIMUS

Tutkimuksen empiiriseen osioon haastattelin Vesiosuuskunta Suoni hallituksen sihteerä Jukka Vainiota, johon otin yhteyttä sähköpostitse. Olin valmistellut tiedusteltavat asiat etukäteen ja kysymyspohja löytyy liitteestä 1. Jukka Vainio on toiminut pitkään vesiosuuskunnan hallituksessa ja hänellä on pitkä kokemus vesiosuuskunnan toiminnasta.

Haastattelu tehtiin puhelimitse, mikä oli hieman haastavaa, sillä haastateltavan aika oli rajallinen ja tein muistiinpanoja koko haastattelun ajan. Haastattelun purin mahdollisimman nopeasti puhelun jälkeen. Vainiolta sain paljon vesiosuuskunta Suoniin ja sen toimintaan liittyen ja saadun tiedon analysointi oli haasteellista.

Haastattelin Jukka Vainiota 6.10.2010 puhelimitse. Vainio oli varannut aikaa haastattelulle noin puoli tuntia, mutta aikaa asioiden läpikäymiseen kului lopulta noin tunti.

Puhelinkeskustelussa käytiin läpi etukäteen muotoiltuja kysymyksiä keskustelumaisesti ja tästä johtuen asiat käytiin läpi hieman eri järjestyksessä kuin kysymysrunkoon kysymykset on aseteltu. Haastateltava kertoi oma-aloitteisesti osuuskunnan toiminnasta ja vastasi hänelle esitettyihin kysymyksiin, pyrin tekemään muistiinpanoja koko haastattelun ajan, jolloin haastateltava usein toimi keskustelun vetäjänä.

6.1 Vesiosuuskunta Suoni

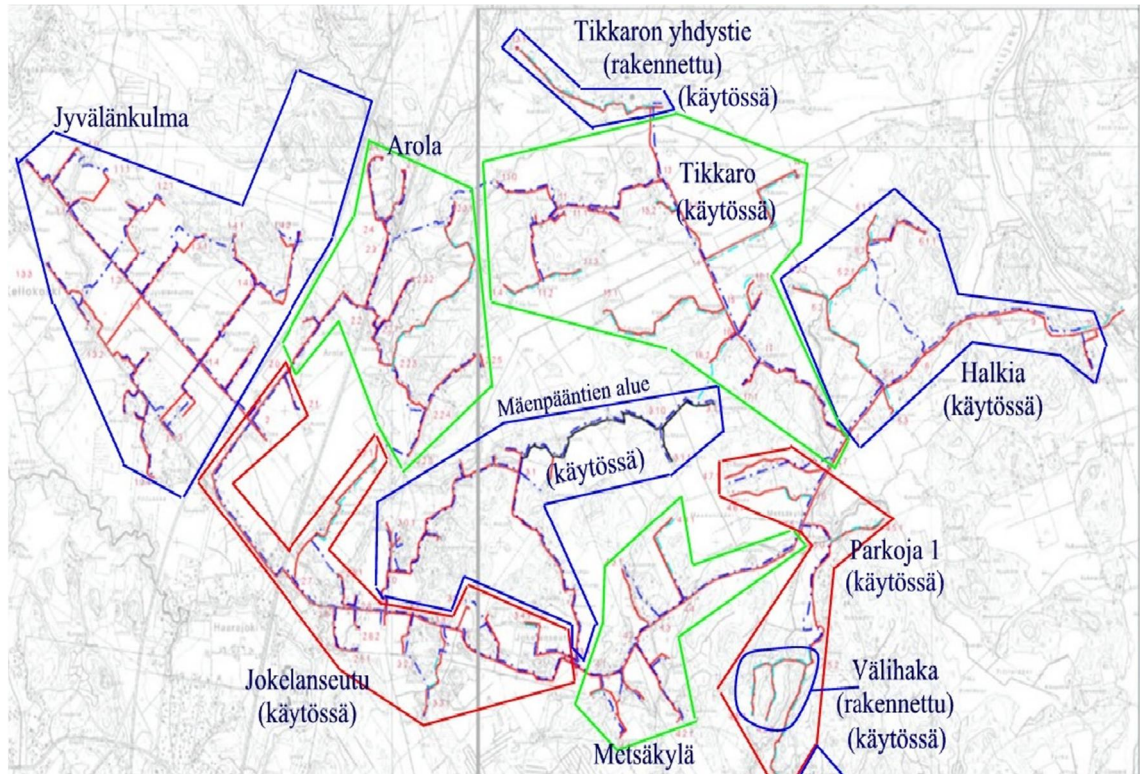
Vainio kertoi ensin muutaman perustiedon Vesiosuuskunta Suonesta, sillä sen internet-sivuilla ei kerrottu tietoja muun muassa jäsenmäärästä eikä perustamisvuodesta.

Vesiosuuskunta Suoni toimii Mäntsälän ja Pornaisten alueella ja tarjoaa alueiden kotitalouksille mahdollisuuden kunnalliseen veteen ja viemärointiin. Jäsenenä vesiosuuskunnalla on tällä hetkellä 550 kotitaloutta. Näistä 550:stä noin 450 on liitetty kunnallisen veden verkkoon ja noin 150 on liitetty sekä veden että viemäroinnin verkkoon.

Vesiosuuskunta Suoni on perustettu vuonna 1996, jolloin tarkoituksena oli suunnitella ja rakentaa verkosto pelkälle puhtaalle vedelle. Jätevesilain muutoksen myötä osuuskunta on laajentanut toimintaansa vastaamaan myös viemäroinnin tarpeisiin.

Vesiosuuskunnan jäsenmäärä on ollut jatkuvasti kasvussa ja hallituksen sihteeri Jukka Vainio uskoo, että kun kaikki toiminta-alueen kotitalouden pääsevät mukaan, on jäseniä yhteensä noin 600.

Ohessa kartta, josta käy ilmi Vesiosuuskunta Suoniin kuuluvat alueet:

Kuvio 1.

6.2 Budjetti ja aikataulu

Hallituksen sihteerin Jukka Vainion mukaan projektin budjetti on pitänyt hyvin, taantumansiasta kustannukset ovat jopa hieman laskeneet, kun rakentamisen kustannukset laskivat. Vesiosuuskunta on ottanut velkaa, jota on vielä maksamatta, ja tämä velka on tarkoitus hoitaa, kun viimeisiä kotitalouksia liittyy verkostoon. Verkostoon liittyminen niin kutsuttuna ensiliittyjänä maksaa kiinteistölle 7 500 euroa ja niin kutsuttuna jälkiliittyjänä 11 500 euroa.

Jukka Vainio kertoi, että sekä Mäntsälän että Pornaisten kunta avustaa vesiosuuskuntaa rahoittamalla 25 % rakennuskustannuksista. Tämän lisäksi vesiosuuskunnalla oli

projektin alkuvaiheessa käytettävissä kunnan palkkaama projektipäällikkö, joka muun työn ohella avusti vesiosuuskuntaa muun muassa projektisuunnitelman tekemisessä.

Aikataulu on venynyt Jukka Vainion mukaan varsinkin vuonna 2009, kun Elinkeino -, liikenne- ja ympäristökeskus ei myöntänyt Vesiosuuskunta Suonille vuosittaista tukeaan. Tämä aiheutti noin vuoden viivästyksen projektin kulkuun, sillä osuuskunnalla ei ollut varoja aloittaa suunniteltua rakentamista. Rakentamista lykättiin vuodella, jolloin haettiin uudestaan tukea ELY:tä ja kun se vuonna 2010 myönnettiin, saatettiin rakentamista jatkaa.

Aikataulua alkuperäisestä suunnitelmasta ovat pidentäneet myös uudet rakennushankkeet. Alunperin oli tarkoitus rakentaa pelkän puhtaan veden liittymät, mutta lakimuutoksen myötä ajankohtaiseksi tulleet viemäroinnit lisättiin suunnitelmaan, jolloin aikataulu myös piteni.

Jukka Vainion mukaan ELY:n tuen peruuntuminen oli ainoa suurempi takaisku aikataulullisesti, ja esimerkiksi sääolosuhteet eivät ole vaikuttaneet rakentamisen aikatauluihin. Talvella 2009–2010, kun oli erittäin kylmää ja lumista rakentaminen viivästyi Vainion arvion mukaan noin 2 viikkoa suunnitellusta.

6.3 Viestintä ja markkinointi

Vesiosuuskunta Suoni on käyttänyt perinteisiä kirjeitä tiedottaessaan alueen kiinteistön omistajia tulevista rakennushankkeista. Hallituksen sihteerin Jukka Vainio kertoi, että alkuvuodesta 2011 alkavasta rakennusprojektista on lähetetty ensimmäinen informaatiorakirje keväällä 2010 ja seuraava kirje on lähtenyt lokakuussa 2010. Kirjeessä kerrotaan, mitä tullaan tekemään ja pyydetään kiinteistönomistajia, jotka haluavat liittyä oman taloutensa vesiverkkoon liittymään osuuskunnan jäseniksi. Kirjeiden lisäksi vesiosuuskunta Suoni järjestää alueen asukkaille tiedotustilaisuuden, jossa kerrotaan projektisuunnitelmasta ja aikataulusta.

Kysyttäessä Vainiolta, miten he ovat tavoittaneet asukkaita, hän kertoi, että vastaanotto on ollut yleisesti ottaen positiivinen alueen asukailta. Vainion mukaan reilusti yli 50 % rakennusalueen asukkaista haluaa liittyä osuuskunnan jäseneksi ja lähes kaikki, jot-

ka ovat liittyneet puhtaan veden verkostoon, liittyvät myös myöhemmin rakennettavaan viemäriverkostoon.

Vainion mukaan asukkailta on tullut palautetta, että tiedottaminen ei ole riittävää ja ihmiset toivoisivat lisää informaatiota aikatauluista ja muista rakentamiseen liittyvistä asioista. Aukkaat ovat kritisoineet Vesiosuuskunta Suonen suppeita internet-sivuja, joihin ei päivitetä informaatiota projektin etenemisestä. Vainion mukaan hallituksessa toimivat henkilöt asuvat itse alueella, joihin projekti kohdistuu ja hän kertoo näiden olevan aktiivisesti mukana muun muassa yhteisessä toiminnassa ja olevan tunnettuja henkilöitä asukkaiden keskuudessa, joten heihin voi olla myös henkilökohtaisesti yhteydessä.

6.4 Projektisuunnitelma

Vesiosuuskunta Suoni teki projektisuunnitelman vuonna 1996, kun se aloitti toimintansa. Tuolloin valmisteltu suunnitelma tehtiin ajatellen sitä, että rakennetaan puhdasvesiverkosto tietylle alueelle. Jätevesilain muutoksen tultua tietoon päätettiin suunnitelmaa laajentaa kattamaan myös viemäriverkosto alueen asukkaille. Vainion mukaan suunnitelma ja koko projekti on kasvanut koko vesiosuuskunnan olemassaoloajan. Vuonna 1996 suunniteltu projekti käsitti neljä eri aluetta. Ensimmäiseen alueeseen kuuluivat ne taloudet, jotka oli tarkoitus liittää vesiverkostoon heti, toiseen alueeseen ne, jotka oli tarkoitus liittää verkostoon noin vuoden kuluessa rakentamisen aloittamisesta. Kolmas alue käsitti taloudet, jotka liitettiin verkostoon noin viiden vuoden kuluessa projektin aloituksesta ja neljäs alue käsitti taloudet, joita ei ollut alkuperäisessä suunnitelmassa koskaan tarkoitus liittää verkostoon. Ajan saatossa projekti on kasvanut ja nyt nuo alkuperäisessä suunnitelmassa ulkopuolelle jätetyt taloudet on myös liitetty verkostoon, ja tämän lisäksi on otettu mukaan vielä uusia alueita.

Projektisuunnitelman tekemisessä ja sen muokkaamisessa on avustanut ulkopuolinen projektipäällikkö, joka muun työnsä ohella on ollut mukana osuuskunnan toiminnan suunnittelussa. Projektisuunnitelmaan on sisällytetty aikataulu ja budjetti. Vainion mukaan minkäänlaisia riskianalyyskejä vahinkojen välttämiseksi ei ole tehty, mutta muiden osuuskuntien kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä, jotta saataisiin selville suurimmat kompastuskivet.

6.5 Projektin toteutus

Vesiosuuskunta Suonin piiriin kuuluvien alueiden rakentaminen on tapahtunut vaiheissa, alue on jaettu lohkoihin, ja verkosto rakennetaan aina yhdelle lohkolle kerrallaan. Johtuen suunnitelman muutoksista rakentaa myös viemäriverkosto alueelle on suurimmalle osalle alueista rakennettu ensin puhtaan veden verkostot ja jälkikäteen viemäriverkosto.

Vainion mukaan projektin toteutus on mennyt hyvin, eikä yllättäviä takaiskuja ole tullut muita kuin jo edellä mainittu ELY:n tuen epääminen yhtenä vuonna. Tästä koitunut haitta hoidettiin siirtämällä rakentamisen ajoitusta vuodella eteenpäin, jolloin tuki jälleen myönnettiin.

Vainion mukaan urakoitsijoiden valinta on ollut onnistunutta ja mitään ongelmia ei urakoitsijoiden kanssa ole ollut. Vainio kertoo, että seitsemässä eri rakennusalueessa on toiminut yhteensä viisi eri urakoitsijaa. Yhteistyö näiden toimijoiden kanssa on Vainion mukaan sujunut ongelmitta. Vainio kertoo, että urakoitsijoiden valinnassa ollaan oltu tarkkoja, ja tarjouspyyntöjä ei ole edes lähetetty sellaisille toimijoille, joiden tiedetään aiheuttavan ongelmia.

6.6 Arviointi ja asiakaspalaute

Rakennusvaiheen keskeneräisyydestä johtuen ei ole tehty perusteellista arviointia. Selvää on, että aikataulu on venynyt alkuperäisestä huomattavasti, mutta tähän on syynä lähinnä koko projektin kasvaminen. Vainion mukaan budjetti on pysynyt hyvin hallinnassa eikä rakentamiseen ole tarvittu lisärahoitusta.

Vainion mukaan asukkaille ei ole tehty mitään niin kutsuttua tyytyväisyyskyselyä koskien sitä, miten nämä kokevat, että vesiosuuskunta on onnistunut toimessaan. Asukkaita kuitenkin pyydetään urakoitsijan toimesta kuittaus silloin, kun liitانتä on valmis, ja tällöin saattaa tulla esiin tyytymättömyyttä. Vainion mukaan tämä tyytymättömyys liittyy usein siihen, että asukkaan piha on jäänyt huonoon kuntoon rakennuskoneiden jäljiltä.

Nämä asiat on Vainion mukaan kuitenkin sovittu ja pihat korjattu seuraavana vuonna. Asukkailta on tullut Vainion mukaan myös palautetta siitä, että rakentaminen on toteutettu kahdessa vaiheessa osalle talouksista. Ensin on rakennettu liitäntä vesiverkostolle ja myöhemmin liitäntä viemäriverkostolle. Vainion mukaan tähän syynä on kuitenkin se, että silloin kun vesiliittymiä rakennettiin, ei ollut tiedossa, että tullaan rakentamaan myös viemäriliitännät. Vuoden 2010 varsinaisen kokouksen pöytäkirjasta käy ilmi, että kokouksessa on kuitenkin keskusteltu urakoinnissa tapahtuvista virheistä ja puutteista. Haastattelussa Vainion kanssa ei kuitenkaan tullut esiin, mitä nämä puutteet ovat.

6.7 Hallituksen toiminta

Vesiosuuskunta Suonin hallituksessa toimii viisi varsinaista jäsentä ja yksi varajäsen. Vainion mukaan kaksi nykyisen hallituksen jäsenistä on ollut mukana vesiosuuskunnan toiminnassa alusta saakka.

Vesiosuuskunta Suonin hallituksessa toimivat henkilöt ovat Vainion mukaan riittäneet henkilömäärältään siihen työtaakkaan, minkä projekti on aiheuttanut ja aiheuttaa. Hallituksessa toimivat henkilöt ovat toimiinsa palkattuja, joten vapaaehtoistyöllä osuuskunta ei hallita. Osuuskunnan vuoden 2010 varsinaisen kokouksen pöytäkirjasta käy ilmi, että hallituksen jäsenet saavat palkkaa 65,00 € / kokous ja 45,00 € tunnilta, minkä lisäksi heille maksetaan kilometrikorvausta 0,45 € / kilometri. Hallituksessa on viisi jäsentä, joten osuuskunnalla on jonkin verran kuluja hallituksen jäsenten palkkioista. (Kokouspöytäkirja 2010)

6.8 Ylläpito

Vainion mukaan verkoston ylläpidon kustannuksia ei vielä tiedetä tarkalleen. Kustannuksista tullaan saamaan lisää tietoa ajan kanssa, kun verkostoa käytetään ja ylläpidetään. Tällä hetkellä tosin on selvää, että ylläpitokustannukset ylittävät sen, mitä tuloja tulee käyttömaksuista.

Vesiosuuskunta Suoni on joutunut nostamaan käyttömaksuja joka vuosi, ja tulee Vainion mukaan nostamaan jatkossakin, kunnes kulut saadaan katettua.

Vainion mukaan kustannukset ylittävät jatkuvasti tulot, mutta käyttömaksuja ei voida nostaa kerralla niin paljon, että ne kattaisivat kulut. Tästä syystä maksuja nostetaan vähitellen joka vuosi. Tarkemmat tiedot kustannuksista saadaan, kun viimeiset alueet on liitetty vesiverkostoon.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Haastattelusta voi päätellä Vesiosuuskunta Suonin olevan tehokkaasti hallinnoitu organisaatio, joka on toiminut omalla alallaan pitkään, joten sillä on vahva kokemus asioiden käytännön hoidosta. Osuuskunta on jäsenmäärältään melko suuri verrattuna muihin Suomessa toimiviin osuuskuntiin, mikä tarkoittaa, että myös rakennusaika on pitkä, sillä liitettäviä talouksia on paljon.

Johtuen osuuskunnan pitkästä iästä on sen toiminta ja tarkoitus myös muuttunut ajan kuluessa. Kun se perustettaessa oli osuuskunta joka rakensi tietyille alueille vesiverkoston, on se nykyään osuuskunta, joka rakennuttaa myös viemäriverkoston ja liittymät kotitalouksille sekä ylläpitää olemassa olevaa verkostoa. Osuuskunnan jäsenmäärä on ollut myös koko sen toiminnan ajan nousujohteinen, eikä se vielääkään ole saavuttanut maksimijäsenmääräänsä. Tämä johtuu ainakin osittain siitä, että Mäntsälä on asukasluvultaan kasvujohteinen kunta, jolloin myös mahdollinen jäsenmäärä kasvaa kunnan asukasluvun kasvaessa.

Haastattelusta saaduilla tiedoilla voidaan Vesiosuuskunta Suonin todeta toimivan osaksi jäsenten liittymismaksuilla. Suuri osa tuloista, joilla rahoitetaan toimintaa, tulee kuitenkin ulkoa päin, sillä toimintaa rahoittaa niin Mäntsälän kuin Pornaisten kunta, ja lisäksi ELY-keskus myöntää vuosittain rahallista tukea osuuskunnalle. Vuonna 2009 tämä johti projektin viivästymiseen, kun anottua tukea ei saatu ELY-keskukselta, jolloin osuuskunnan varat eivät riittäneet suunnitellun rakennusvaiheen aloittamiseen. Haastattelussa todettiin myös, että verkoston ylläpitokustannukset ovat olleet jatkuvasti suuremmat kuin jäseniltä perittävät käyttömaksut. Tämä johtaa siihen, että käyttömaksuja joudutaan nostamaan joka vuosi.

Osuuskunta on tehnyt projektisuunnitelman ja sitä on ollut mukana tekemässä henkilö, joka on ammatiltaan projektipäällikkö. Suunnitelmaan ei kuitenkaan ole sisällytetty riskianalyyskejä vaan on luotettu kokemukseen ja muilta osuuskunnilta saatuun tietoon mahdollisista ongelmista. Suunnitelmassa kuitenkin käy ilmi projektin budjetti ja aikataulu, jotka ovatkin tärkeimmät kohdat suunnitelmassa projektin onnistumisen kannalta. Vesiosuuskunta Suonin projekti ei kuitenkaan ole vielä valmis, vaan on edelleen alueita, joille rakentamista vasta aloitetaan ja viemäriiliitännät puuttuvat suurimmalta osalta jäsenistä. Näin ollen myös aikataulu ja budjetti elävät suunnitelmassa koko ajan.

7.1 Kehityskohteita vesiosuuskunnassa

Tutkimustuloksista pystyi päättämään, että vesiosuuskunta ei ole aktiivisesti kysynyt asiakkaiden eli kotitalouksien kokemuksia rakennusvaiheesta. Tutkimuksesta myös selvisi, että osuuskunta oli saanut asukkailta negatiivista palautetta tiedottamisen puutteellisuudesta. Selvää, on että kiinteistön omistajan olisi tärkeä saada riittävästi tietoa rakentamisen vaiheista sekä rakentamisen vaikutuksista asumiseen.

Tutkimuksessa kävi ilmi, että osuuskunta järjestää aika ajoin kunnan asukkaille tiedotustilaisuuksia, joissa kerrotaan projektin aikataulusta ja etenemisestä. Asukkaat kuitenkin ovat ilmaisseet toiveensa lisäinformaatiosta. Kehitysehdotus tähän olisi vesiosuuskunnan verkkosivujen ajantasaisempi ylläpito sekä sinne lisättävän tiedon kasvattaminen. Verkkosivuilla voisi olla myös keskusteluportaali, jossa asukkaat voisivat keskustella rakentamiseen liittyvistä asioista ja hallituksen jäsenet pääsisivät vastaamaan heidän kysymyksiin.

Tutkimuksesta kävi ilmi, että projektin budjetti ei ole täysin pitänyt. Rakennusvaihe jouduttiin keskeyttämään vuodeksi, koska rahoitusta ei saatu ELY-keskukselta ja vesi- ja viemäriverkoston käyttömaksut ovat tällä hetkellä pienemmät kuin sen kustannukset. Rahoituksen joustavuuteen Vesiosuuskunta Suonin kannattaa jatkossa kiinnittää huomiota ja miettiä vaihtoehtoisia lisärahoituskanavia sen varalta, että joku nykyisistä rahoittajista vetäytyy. Kiinteistöjen käyttömaksuja tulisi nostaa välittömästi, jotta tulot ja menot saataisiin tasapainoon.

7.2 Päättäjä

Tässä tutkimuksessa oli tarkoitus selvittää Vesiosuuskunta Suonin toimintaa ja sen onnistumista hankkeessaan rakennuttaa Mäntsälän ja Pornaisten alueen asukkaille toimiva vesi- ja viemäriverkosto. Vesiosuuskunta Suonin toimintaa pyrittiin selvittämään haastattelemalla hallituksen jäsentä, joka on ollut toiminnassa mukana suunnitteluvaiheesta lähtien. Haastattelulla pyrittiin keräämään todenmukaista tietoa osuuskunnan toiminnasta ja sen vaiheista sekä selvittämään mahdollisia ongelmia, joita on esiintynyt projektin edetessä.

Tässä tutkimuksessa käsiteltiin ensin osuuskuntien toimintaa yleensä sekä selvitettiin, mitä vaaditaan hyvältä projektilta. Itse tutkimus toteutettiin haastattelemalla puhelimitse Vesiosuuskunta Suonin hallituksen sihteerä. Puhelinhaastattelu valittiin, koska tapaamista ei ollut mahdollista järjestää, ja haastattelu haluttiin kuitenkin toteuttaa niin, että haastattelijalla oli mahdollisuus esittää heti lisäkysymyksiä, jos niitä tuli.

Haastattelulla saatiin selville niitä asioita, joita lähdettiin selvittämään, haastateltava antoi riittävästi tietoa projektin toteuttamisesta sekä hankkeen kuluista. Enemmän tietoa jäätin kaipaamaan itse suunnitteluvaiheesta ja siitä, miten osuuskunta on itse mittaanut omaa onnistumistaan. Tässä tutkimuksessa selvitettiin kattavasti Vesiosuuskunta Suonin toimintaa ja saatiin selville asioita, jotka vaatisivat vielä kehittämistä osuuskunnalta sekä ideoita, miten kehittämistä voisi tehdä.

Lähteet

Hirsjärvi Sirkka, Remes Pirkko, Sajavaara Paula. Tutki ja Kirjoita, Tammi 2002, 6-8. painos.

Mähönen, Jukka, Villa, Seppo 2006. Osuuskunta. WSOY, Vantaa.
Osuuskuntalaki perusteluineen, 2002, Edita

Nurmijärvenkunta, 2010,
http://www.nurmijarvi.fi/palvelut/ymparisto/jatevesi/fi_FI/vesiosuuskunta/, luettu
2.3.2010

Pelin Risto, 4. painos. Projektihallinnan käsikirja, Gummerus 2004. Luettu 10.4.2010

Pöyhönen Seppo, Osuuskunnan hallinto ja osuuskuntalaki, 2005, Gummerus, 2. painos.

Ruuska Kai. Pidä Projekti hallinnassa, suunnittelu, menetelmät, vuorovaikutus. Talentum 2007. Luettu 27.3.2010

Silfverberg, Paul, Ideasta projektiksi, 2007, Edita, 1. painos.

Vesiosuuskunnat.fi, etusivu, luettu 6.3.2010, <http://www.vesiosuuskunnat.fi/>

Haastattelukysymykset

Taustatietoja

- 1) Millaisia tavoitteita projektin alussa asetettiin?
- 2) Miten näiden tavoitteiden toteutumista seurattiin?
- 3) Olivatko organisaation ns. avainhenkilöt selvillä heti alkuvaiheessa?

Projektin organisaatio

- 1) Hyödynnettiinkö kunnan tarjoamia palveluita? Jos niin miten?
- 2) Jos hyödynnettiin, syntyikö siitä kustannussäästöjä?
- 3) Tehtiinkö vertailua eri vaihtoehtojen välillä? Esim. kunnan palvelut vs. itse hankitut?
- 4) Laadittiinko projektin kulusta suunnitelma ja kuka/ketkä sen teki?
- 5) Ilmeninkö yllättäviä haasteita suunnitelmaa tehdessä?
- 6) Määriteltiinkö hankkeelle budjetti ja aikataulu heti alussa?

Viestintä ja markkinointi

- 1) Miten hankkeesta tiedotettiin alueen kiinteistönomistajille?
- 2) Otettiin idea innolla vastaan vai jouduttiinko markkinoimaan?
- 3) Jos markkinoitiin, niin miten?
- 4) Miten hankkeen edistyessä on tiedotettu kiinteistönomistajia?
- 5) Onko tavoitettu kaikki asianosaiset helposti?

Suunnittelu

- 1) Oliko suunnitelman budjetti ja aikataulu realistinen?
- 2) Tehtiinkö riskianalyysia?
- 3) Jos, niin millaisia?
- 4) Otettiinko suunnitelmaa tehdessä huomioon muuttuvia tekijöitä, kuten sääolosuhteita rakennusvaiheessa?
- 5) Oltiinco yhteydessä muihin osuuskuntiin ja selvitetty miten muilla on hankkeen läpivieminen onnistunut?

Toteutus

- 1) Tuliko yllättäviä ongelmia?
- 2) Jos tuli, niin miten hoidettiin?
- 3) Olisiko ongelmat voitu ehkäistä, esimerkiksi ottamalla huomioon jonkin asian suunnitelmaa tehdessä?
- 4) Sujuiko yhteistyö urakoitsijoiden kanssa hyvin?

Arviointi

- 1) Valmistuiko hanke suunnitellussa aikataulussa?
- 2) Jos ei, niin onko selvillä mikä viivästymisen aiheutti?
- 3) Pysyttiinkö budjetissa?
- 4) Jos ei, niin miksi ja mistä saatiin lisärahoitusta?
- 5) Ollaanko tehty ns. asiakastyytyväisyyskyselyä alueen kiinteistönomistajille hankkeen kulusta ja toteutuksesta?
- 6) Jos on, niin mitä siitä selvisi?
- 7) Onko verkoston ylläpito aiheuttanut yllättäviä kustannuksia?
- 8) Oliko hankkeessa riittävästi henkilöitä mukana organisoimassa toimintaa?
- 9) Olivatko mukana olleet henkilöt nk. vapaaehtoistyöntekijöitä vai maksettiinko heille palkkaa?
- 10) Oliko hankkeella rakennusvaiheessa säännöllistä seuranta kuluista ja aikataulusta ja miten seuranta toteutettiin?
- 11) Jälkikäteen ajatellen, olisiko jotain voinut tehdä toisin?

PÖYTÄKIRJA 1(4)
Koivurinteenkuja 12

04920 SAARENTAUS 26.5.2010

VARSINAINEN KOKOUS V. 2010

Aika 25.5.2010 klo 18.30 – 20.10

Paikka Jokelanseudun kerhotalo, Jussilanmäki 3, Mäntsälä

Läsnä Kokouksessa oli läsnä 46 osuuskunnan jäsentä, liite 1.

1. Kokouksen avaus Kokouksen avasi Vesiosuuskunnan hallituksen puheenjohtaja Veijo Peltola,

joka piti avauspuheenvuoron. Samalla hän ehdotti, että jokaiselle osuuskunnan jäsenelle postitettua kokouskutsua käytetään esityslistana.

2. Kokouksen järjestäytyminen

Valitaan kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri sekä vähintään kaksi pöytäkirjantarkastajaa

sekä vähintään kaksi ääntenlaskijaa

Ehdotettiin puheenjohtajaksi Jyrki Kosonen, sihteeriksi Jukka Vainio ja pöytäkirjantarkastajiksi Eija Kurvi ja Kari Lehtiranta. Pöytäkirjantarkastajat toimivat myös tarpeen vaatiessa ääntenlaskijoina.

Päätös

Hyväksyttiin

3. Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todetaan, onko kokouskutsu ja mahdollinen ennakkotiedotus toimitettu sääntöjen määräämällä

tavalla ja onko kokous muutoin laillinen

Kokouskutsu on julkaistu Tuusulanjärven Viikkouutisissa 12.5.2010 (liite

2), mikä on yli viikkoa ennen kokousta ja jokaiselle osuuskunnan jäsenelle on postitettu kokouskutsu (liite 3).

Ehdotettiin hyväksyttäväksi

Päätös

Hyväksyttiin

4. V.2009 tilikausi

Esitetään hallituksen toimintakertomus sekä tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus edelliseltä

tilikaudelta

Kokouksen sihteeri esitteli toimintakertomuksen v.2009, tuloslaskelman, taseen erittelyineen ja tilintarkastuskertomuksen. Keskusteltiin v.2009 tilinpäätöksestä, mikä osoitti tappiota 145 432,91 €.

PÖYTÄKIRJA 2(4)

Koivurinteenkuja 12

04920 SAARENTAUS 26.5.2010

5. Tilinpäätöksen vahvistus

Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta

Ehdotettiin tilinpäätöksen vahvistamista.

Päätös Hyväksyttiin

6. Vastuuvapauden myöntäminen

Päätetään vastuuvapauden myöntämisestä

Ehdotettiin vastuuvapauden myöntämistä. Hallituksen jäsenet eivät osallistuneet keskusteluun.

Päätös

Hyväksyttiin

7. Tilikauden ylijäämä

Päätetään ylijäämän käyttämisestä

Hallitus ehdottaa yleiskokoukselle alijäämän 145 432,91 €:n kirjaamista voitto- ja tappioutilille.

Päätös

Hyväksyttiin

8. V.2009 palkkiot

Määrätään hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten palkkiot ja matkakulujen korvaukset sekä tilintarkastajien palkkiot

Ehdotettiin hallituksen jäsenten kokouspalkkioksi 65,00 €/kokous, puheenjohtajalle ja sihteerille 50% korotus ja matkakorvaukset yleisen taksan mukaan, tällä hetkellä 0,45 €/km. Hallituksen palkkioissa noudatetaan Mäntsälän kunnan kunnanhallituksen ja valtuuston linjaa. Muista hallituksen jäsenten tekemistä töistä maksetaan 15,00 €/h sekä matkakorvaus 0,45 €/km. Tilintarkastajien palkkio maksetaan laskun mukaan.

Päätös

Hyväksyttiin

9. V.2010 toimintasuunnitelma ja talousarvio

Hyväksytään toimintasuunnitelma ja talousarvio

Sihteeri esitteli toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2010. Talousarviosta ja toimintasuunnitelmasta keskusteltiin ja kokous ehdotti niiden hyväksymistä.

Päätös Hyväksyttiin

PÖYTÄKIRJA 3(4)

Koivurinteenkuja 12

04920 SAARENTAUS 26.5.2010

10. Hallituksen jäsenten ja varajäsenten määrä

Päätetään hallituksen jäsenten ja varajäsenten lukumäärä

Kokous keskusteli hallituksen jäsenten ja varajäsenten lukumäärästä ja ehdotti, että hallitukseen kuuluu edelleen viisi varsinaista jäsentä ja yksi varajäsen. Samalla kokous ehdotti että varajäsen kutsutaan kaikkiin hallituksen kokouksiin.

Päätös

Hyväksyttiin

11. Hallituksen jäsenten valinta

Valitaan tarvittavat jäsenet ja varajäsenet hallitukseen

Hallituksen jäsenistä erovuorossa on Martti Vuori. Hallituksen varajäsen valitaan vuosittain. Kokous ehdotti Sakari Pietilää hallituksen jäseneksi ja hallituksen varajäseneksi ehdotettiin Martti Vuorta. Samalla kokoukselle ilmoitettiin, että osuuskunnan sääntöjen mukaisesti Mäntsälän kunnan valitsemana jäsenenä jatkaa Marja-Leena Mäkipää, ja Pornaisten kunnan valitsemana jäsenenä jatkaa Juha Virkki.

.

Päätös

Hyväksyttiin

12. Tilintarkastajien ja varatilintarkastajien valinta

Valitaan vähintään kaksi tilintarkastajaa ja heille varamiehet tarkastamaan seuraavan tilikauden

hallintoa ja tilejä

Ehdotettiin tilintarkastajiksi Raimo Jantunen ja htm Pentti Komonen ja

varatilintarkastajiksi Juhani Aunola ja Anne Ålberg.

Päätös Hyväksyttiin

13. Osuuskuntakokouksen kutsu

Määrätään, miten kutsu osuuskunnan kokoukseen julkaistaan

Ehdotettiin käytettäväksi ilmoituslehtenä Tuusulanjärven Viikkouutiset ja ehdotettiin kirjallinen kutsu hallituksen tehtäväksi kaikille jäsenille.

Päätös Hyväksyttiin

14. Muut asiat

Keskusteltiin vilkkaasti jäsenistöä kiinnostavista verkostoon liittämisen ja liittymisen käytännön asioista. Samoin keskusteltiin urakoinnissa tapahtuvista virheistä ja puutteista. Hallitus ottaa asiat esiin seuraavissa työmaakokouksissa. Keskustelua herätti myös hallituksen tekemä päätös